

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Łodzi
ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź

Łódź, dnia 27 sierpnia 2024 roku

Pan
Wojciech Rudalski
Wójt Gminy Paradyż

WK – 602/39/2024

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Paradyż¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2022 i 2023 roku dotyczące przede wszystkim: sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania dotacji na prowadzenie niepublicznych placówek oświatowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; gospodarki odpadami. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły w szczególności²:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

W zakresie bilansu organu za 2023 rok stwierdzono, że środki niewykorzystanych dotacji_w roku 2023 wynosiły 2.720,29 zł i w bilansie zostały wykazane w pozycji I.1.1. - Środki pieniężne budżetu. Środki z tytułu niewykorzystanych dotacji nie stanowią środków pieniężnych budżetu i należało je wykazać w pozycji I.1.2. - Pozostałe środki pieniężne. W poz. I.1.2. Pozostałe środki pieniężne, powinna znajdować się co najmniej kwota odpowiadająca zobowiązaniom wobec budżetów

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 8 kwietnia – 29 maja 2024 roku. Protokół został podpisany w dniu 15 lipca 2024 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

(pasywa I.2.) w wysokości 2.720,79 zł. W poz. II.2. - Należności od budżetów, wskazano saldo konta Wn 222 w wysokości 12.229,64 zł. Wartość tę należało wykazać w pozycji Pozostałe należności, gdzie w bilansie wskazano kwotę 0,00 zł, z kolei w pozycji II.2. Należności od budżetów, należało wykazać kwotę 203,47 zł stanowiącą saldo konta Wn 224.

Po stwierdzeniu nieprawidłowości, jednostka w dniu 11 kwietnia 2024 roku dokonała korekty bilansu na dzień 31 grudnia 2023 roku w ww. zakresie.

W zakresie dochodów z tytułu podatków

1. Podatnik (...)³ złożył deklaracje na podatek od nieruchomości na 2023 rok w dniu 3 kwietnia 2023 roku, jednak złożona deklaracja nie zawiera miejsca i daty jej wypełnienia oraz podpisu podatnika. Należy zauważyć, że deklaracja podatkowa jest oświadczeniem wiedzy rodzającym określone skutki prawno-finansowe. Dowodzi ona wywiązania się przez podatnika z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego i wyznacza kwotę podatku do zapłaty lub wysokość nadpłaty – chociaż organ podatkowy może zakwestionować wyliczenia. Podpis potwierdza prawdziwość danych zawartych w deklaracji. Deklaracja niepodpisana przez podatnika lub powinna być traktowana przez organy podatkowe jako deklaracja niezłożona. Nie powoduje ona żadnych skutków prawnych nawet w sytuacji, gdy została we właściwym trybie i terminie złożona w urzędzie. Może natomiast spowodować konsekwencje, takie jak deklaracja złożona po terminie. W powyższej sytuacji organ podatkowy może korzystać z kompetencji wynikającej z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.), zgodnie z którym – organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.
2. Podatnik (...)⁴ złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2023 rok w dniu 2 maja 2023 roku, a nabycie nieruchomości powodujące powstanie obowiązku podatkowego nastąpiło w dniu 24 marca 2023 roku. Powyższe stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.), zgodnie z którym - osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklarację na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

3. Podatnik (...) ⁵ składając deklarację na podatek od nieruchomości na 2023 rok wykazał w niej do opodatkowania: 4.300 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 465 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ustalono, że podatnik jest właścicielem jednej działki (...) ⁶ powierzchni 0,4300 ha, sklasyfikowanej jako Br-RIVa – 0,3900 ha i RIVa-0,0400 ha. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że na powyższej działce znajduje się budowla w postaci utwardzenia terenu o powierzchni ok. 270 m², która nie została wskazana przez podatnika w deklaracji, a tym samym nie została opodatkowana.
4. Gmina Paradyż nie składała w okresie objętym kontrolą deklaracji na podatek od nieruchomości. Gmina jako osoba prawna jest podatnikiem podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stosownie do art. 3 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W zakresie ww. podatków gmina była zobowiązana złożyć deklarację na podatek od nieruchomości oraz deklarację na podatek od środków transportowych. Przedmioty zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości wykazuje w załączniku ZDN-2.

W trakcie czynności kontrolnych Gmina Paradyż złożyła deklaracje na podatek od nieruchomości na 2022 i 2023 rok.

5. Stwierdzono przypadki braku przeprowadzania przez organ podatkowy należytej weryfikacji składanych przez podatników deklaracji podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości – osoby fizyczne oraz podatku rolnego, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Powyższe dotyczyło niżej wymienionych podatników:

Podatnik (...) ⁷

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ⁸ wydano decyzje w sprawie ustalenia wysokości podatku od nieruchomości, którymi opodatkowano 210 m²

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia

powierzchni budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej i 1.682 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 22 stycznia 2009 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ustalono, że podatnik jest właścicielem jednej działki (...) ⁹ o powierzchni 0,1682 ha, sklasyfikowanej jako Br-RIIb. Na wskazanej nieruchomości prowadzona jest działalność gospodarcza. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że na wskazanej działce znajdują się budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej o łącznym wstępnym obmiarze ok. 430 m², tj. ponad 200 m² więcej niż zgłoszone do opodatkowania.

W czasie czynności kontrolnych RIO, podatnik złożył Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której zgłosił do opodatkowania od stycznia 2022 roku: 1.682 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 435 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budowlę o wartości 5.000,00 zł. Do Informacji podatnik złożył wyjaśnienie dotyczące remontu budynku zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej i zwiększenia powierzchni oraz powstania budowli w postaci ogrodzenia.

Na podstawie złożonej Informacji organ podatkowy wydał w dniu 28 maja 2024 roku następujące decyzje:

- ustalenia podatku od nieruchomości za 2022 rok na kwotę 4.037,00 zł (przypis);
- ustalenia podatku od nieruchomości za 2023 rok na kwotę 4.262,00 zł (przypis);
- zmiany łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2024 na kwotę 9.578,00 zł (przypis 4.263,00 zł).

Podatnik (...) ¹⁰

Na 2022 i 2023 roku podatnikowi wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 0,0105 ha powierzchni gruntów rolnych, budowlę o wartości 5.000 zł; 483 m² powierzchni budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej; 190 m² powierzchni budynków pozostałych; 3.030 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 9.068 m² powierzchni gruntów pozostałych. Powyższe dane wynikały także ze złożonej

29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przez podatnika w dniu 7 grudnia 2021 roku Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 5 działek (...) ¹¹ o łącznej powierzchni 1,2203 ha. Zgodnie ze złożoną Informacją działalność gospodarcza prowadzona jest na działkach nr (...) ¹²; zgłoszono na nich także budynki: 483 m² powierzchni budynków zajętych na działalność gospodarczą oraz 190 m² powierzchni budynków pozostałych. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że na działkach tych znajdują się budynki o powierzchni wg wstępnego obmiaru ok. 1280 m² oraz na działce nr (...) ¹³ znajduje się budynek o wstępnym obmiarze ok. 120 m². Powierzchnia budynków zgłoszonych przez podatnika do opodatkowania jest dużo mniejsza niż wynikająca ze wstępnych obmiarów dokonanych na ortofotomapie SIP ¹⁴.

Podatnik (...) ¹⁵

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ¹⁶ wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 5,6900 ha gruntów rolnych; budowle o wartości 1.965,00 zł, 656 m² powierzchni budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, 121 m² powierzchni budynków mieszkalnych; 20 m² powierzchni budynków pozostałych, 624 m² powierzchni budynków pozostałych w gospodarstwach rolnych oraz 6.869 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 7 listopada 2016 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 11 działek (...) ¹⁷, o łącznej powierzchni 6,3769 ha. Działalność gospodarcza prowadzona jest na trzech

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Należy uwzględnić okoliczność, że podstawą opodatkowania jest powierzchnia użytkowa, natomiast dane z ortofotomapy dotyczą powierzchni zabudowy. Istotne różnice w tych parametrach uzasadniają jednak potrzebę wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatnika.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

działkach (...) ¹⁸ o łącznej powierzchni 0,6869 ha. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że na działkach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej znajdują się budynki zajęte na działalność gospodarczą o łącznym wstępnym obmiarze ok. 1380 m², z tego na działce (...) ¹⁹ – budynek o wstępnym obmiarze ok. 360 m², na działce nr (...) ²⁰ – budynek o wstępnym obmiarze ok. 690 m² oraz na działce nr (...) ²¹ – budynek o wstępnym obmiarze ok. 330 m². Ponadto na działce nr (...) ²² znajduje się budynek mieszkalny o powierzchni ok. 121 m², oraz budynek o wstępnym obmiarze ok. 210 m². Powyższe wskazuje na rozbieżności pomiędzy powierzchniami zadeklarowanymi przez podatnika a wynikającymi z ortofotomapy SIP.

W trakcie czynności kontrolnych RIO, podatnik złożył Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której zgłosił do opodatkowania od stycznia 2022 roku: 6.037 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; 976 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budowlę o wartości 1.965,00 zł.

Na podstawie złożonej Informacji organ podatkowy wydał w dniu 28 maja 2024 roku decyzje w sprawie:

- ustalenia podatku od nieruchomości za 2022 rok na kwotę 4.841,00 zł (przypis);
- ustalenia podatku od nieruchomości za 2023 rok na kwotę 5.103,00 zł (przypis);
- zmiany łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2024 na kwotę 23.612,00 zł (przypis 5.102,00 zł).

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatnik (...)²³

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ²⁴ wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 1,1880 ha powierzchni gruntów rolnych; budowle o wartości 27.000,00 zł; 116 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą; 160 m² powierzchni budynków mieszkalnych; 284 m² powierzchni budynków pozostałych w gospodarstwach rolnych; 1.122 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą; 421 m² powierzchni gruntów pozostałych. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 28 czerwca 2019 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 7 działek (...) ²⁵ o łącznej powierzchni 1,3423 ha, z tego działalność gospodarcza prowadzona jest na 4 działkach (...) ²⁶. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że wskazane 4 działki, na których prowadzona jest działalność gospodarcza w całości związane są z prowadzeniem działalności gospodarczej, czyli powierzchnia gruntów związana z działalnością gospodarczą zgłoszona do opodatkowania powinna obejmować 1.986 m².

W czasie czynności kontrolnych RIO< podatnik złożył Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której zgłosił do opodatkowania od stycznia 2021 roku: 1.986 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; 116 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budowle o wartości 27.000,00 zł.

Na podstawie złożonej Informacji organ podatkowy wydał decyzje w sprawie:

- ustalenia podatku od nieruchomości za 2021 rok na kwotę 539,00 zł (przypis);
- ustalenia podatku od nieruchomości za 2022 rok na kwotę 548,00 zł (przypis);
- ustalenia podatku od nieruchomości za 2023 rok na kwotę 587,00 zł (przypis);
- zmiany łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2024 na kwotę 4.458,00 zł (przypis 587,00 zł).

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatnik (...) ²⁷

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ²⁸ wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 2,8786 ha powierzchni gruntów rolnych; 271 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą; 927 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą; 991 m² powierzchni gruntów pozostałych. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 25 sierpnia 2021 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 8 działek (...) ²⁹ o łącznej powierzchni 3,0704 ha, z tego działalność gospodarcza prowadzona jest na działce (...) ³⁰ o powierzchni 0,0927 ha. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że na działce (...) ³¹ znajduje się budynek mieszkalny o wstępnym obmiarze ok. 200 m², który nie został zgłoszony do opodatkowania.

Podatnik (...) ³²

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ³³ wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 3,6840 ha powierzchni gruntów rolnych; 1,6486 ha powierzchni gruntów leśnych; 145 m² powierzchni budynków mieszkalnych; 292 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą; 1.560 m² powierzchni gruntów związanych z

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

działalnością gospodarczą, 66,5 m² powierzchni budynków pozostałych w gospodarstwach rolnych. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 15 października 2018 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 9 działek (...) ³⁴, o łącznej powierzchni 8,2300 ha, z tego działalność gospodarcza prowadzona jest na działce (...) ³⁵ o powierzchni 0,4600 ha oraz na działce nr (...) ³⁶ o powierzchni 1,3100 ha. Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że łączna powierzchnia gruntów zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej wynosi ok. 3900 m². Na działce nr (...) ³⁷ znajdują się dwa budynki związane z prowadzoną działalnością, których powierzchnia według wstępnego obmiaru wynosi ok. 715 m² i 50 m². Powyższe wskazuje na rozbieżności pomiędzy powierzchniami zadeklarowanymi przez podatnika a wynikającymi z ortofotomapy SIP ³⁸.

Podatnik (...) ³⁹

Na 2022 i 2023 rok podatnikowi (...) ⁴⁰ wydano decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano 2,9030 ha powierzchni gruntów rolnych; budowle o wartości 5.000,00 zł; 125 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą; 245 m² powierzchni budynków mieszkalnych; 140 m² powierzchni budynków pozostałych w gospodarstwach rolnych; 170 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą. Powyższe dane wynikały także ze złożonej przez podatnika w dniu 7 stycznia 2020 roku Informacji o nieruchomościach i obiektach

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Należy uwzględnić okoliczność, że podstawą opodatkowania jest powierzchnia użytkowa, natomiast dane z ortofotomapy dotyczą powierzchni zabudowy. Istotne różnice w tych parametrach uzasadniają jednak potrzebę wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatnika.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

budowlanych. Ustalono, że podatnik jest właścicielem 12 działek (...) ⁴¹, z tego działalność gospodarcza prowadzona jest na działkach (...) ⁴² (powierzchnia 0,0395 ha) i (...) ⁴³ (powierzchnia 0,532 ha). Analiza ortofotomapy SIP wykazała, że łączna powierzchnia gruntów związana z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi ok. 850 m. Ponadto, na działce (...) ⁴⁴ znajduje się budynek o wstępnym obmiarze ok. 200 m², a na działce (...) ⁴⁵ znajduje się budynek o wstępnym obmiarze ok. 180 m², które zajęte są na prowadzenie działalności gospodarczej. Powyższe wskazuje na znaczne rozbieżności pomiędzy powierzchniami zadeklarowanymi przez podatnika, a wynikającymi z ortofotomapy SIP ⁴⁶.

6. Nie pobrano odsetek w przypadku wpłaty dokonanej przez podatnika o nr konta (...) ⁴⁷ w wysokości 31,00 zł od wpłaty w wysokości 892 zł dokonanej w dniu 30 listopada 2022 roku z tytułu III raty za 2022 rok oraz 28,00 zł od wpłaty w wysokości 949,00 zł dokonanej w dniu 19 maja 2023 roku z tytułu I raty za 2023 rok, co stanowiło naruszenie art. 53 § 1 i § 4 w zw. z art. 55 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) Wskazane przepisy stanowiły, że od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę, od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonywać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego. Odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego, a jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę zalicza się

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Należy uwzględnić okoliczność, że podstawą opodatkowania jest powierzchnia użytkowa, natomiast dane z ortofotomapy dotyczą powierzchni zabudowy. Istotne różnice w tych parametrach uzasadniają jednak potrzebę wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatnika.

⁴⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

7. Wydając decyzje w sprawie umorzenia zaległego podatku od nieruchomości, decyzje w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym oraz zwolnień w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów, wskazanych szczegółowo w protokole kontroli, organ podatkowy naruszył art. 139 § 1 w zw. z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie ze wskazanymi przepisami - załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej, a o każdym przypadku niezałatwienia sprawy organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
8. Dokonanie zapisu dotyczącego umorzenia zaległości podatkowej na kontach analitycznych podatników z datą wydania decyzji w sprawie umorzenia naruszało zasadę wynikającą z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym - do udokumentowania przypisów lub odpisów służą decyzje. Zgodnie z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia; decyzje o których mowa w art. 67d (umorzenie zaległości podatkowej z urzędu), wiążą organ podatkowy od chwili ich wydania. Powyższe wskazuje, że odpisy na kontach podatników powinny być dokonywane na podstawie doręczonej stronie decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej.
9. Organ podatkowy prowadząc postępowanie w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnych w podatku rolnym nie wymagał od podatników złożenia oświadczeń/udzielenia informacji w zakresie bycia podatnikiem podatku od towarów i usług. W trakcie czynności kontrolnych RIO, wszyscy podatnicy, na rzecz których zostały wydane decyzje, złożyli powyższe oświadczenia. Na podstawie złożonych oświadczeń ustalono, że trzech podatników jest podatnikiem ww. podatku, w związku z czym ulga inwestycyjna została obliczona nieprawidłowo. Organ podatkowy działając na podstawie art. 254 ustawy Ordynacja podatkowa dokonał zmiany wskazanych decyzji w dniu 17 kwietnia 2024 roku, ustalając prawidłowe kwoty zwolnienia.

Należy zauważyć, że ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, w której została dokonana inwestycja - w wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych. Przy czym, ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat. Zasady te wynikają z art. 13 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333 ze zm.). Uwzględnienie wydatku inwestycyjnego (w ramach ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym) w kwocie netto lub brutto zależy od tego czy podatnik podatku rolnego jest podatnikiem podatku od towarów i usług

i ma prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony. W związku z tym, jeżeli podatnik podatku rolnego:

- nie jest podatnikiem podatku i nie ma prawa do odzyskania podatku związanego z zakupem towarów poprzez odliczenie go od podatku należnego, w załączonym do wniosku o ulgę zestawieniu poniesionych wydatków inwestycyjnych należy uwzględnić wynikającą z rachunków (faktur) kwotę z podatkiem od towarów i usług (kwota brutto);
- jest podatnikiem podatku, a zatem ma prawo do odzyskania podatku związanego z zakupem towarów poprzez odliczenie go od podatku należnego, w załączonym do wniosku o ulgę zestawieniu poniesionych wydatków inwestycyjnych należy uwzględnić wynikającą z rachunków (faktur) kwotę bez podatku od towarów i usług (kwota netto).

Organ podatkowy właściwy w sprawie podatku rolnego powinien wziąć pod uwagę, że od dnia 1 lipca 2014 roku obowiązują przepisy UE dotyczące pomocy publicznej w rolnictwie, w tym również pomocy przyznawanej w formie ulg podatkowych. Są one uregulowane w rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 702/2014 z 25 czerwca 2014 roku uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Dodać należy, że w art. 13f ust. 1 ustawy o podatku rolnym ustawodawca wskazuje również powołane rozporządzenie KE jako podstawę prawną pomocy publicznej przyznawanej w formie ulgi inwestycyjnej. Nie dotyczy to jednak dużych przedsiębiorców rolnych. W ich przypadku pomoc publiczna w formie ulgi inwestycyjnej przyznawana jest w ramach programu pomocowego notyfikowanego przez Komisję Europejską – decyzja KE z 4 kwietnia 2017 roku, SA 41773 (2015/N).

10. W przypadku trzech decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej stwierdzono obliczenie ulgi w nieprawidłowej wysokości, z naruszeniem art. 13 ust. 2 ustawy o podatku rolnym według którego - ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, w której została dokonana inwestycja – w wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych.
11. Stwierdzono przypadki braku odnotowywania na wnioskach w sprawie udzielenia ulg w zapłacie podatku składanych przez podatnika w Urzędzie Gminy daty wpływu do Urzędu, co stanowiło naruszenie § 42 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2022 r., nr 14, poz. 67).

W zakresie dochodów z majątku

1. W umowie najmu z dnia 3 października 2022 roku dotyczącej lokalu użytkowego zlokalizowanego w Paradyżu przy ul. Polnej 1, gmina nienależycie zabezpieczyła swoje interesy, poprzez brak uregulowania kwestii opłat eksploatacyjnych. Oprócz zapłaty czynszu najemca powinien być zobowiązany do uiszczania opłat za media na podstawie danych uzyskanych

od zarządcy budynku, w tym zaliczki za dostawę centralnego ogrzewania do lokalu, za pobór zimnej wody, za odprowadzenie ścieków, za dostawę energii elektrycznej.

2. W zakresie ustalonego przez Wójta Gminy Paradyż planu wykorzystania zasobu nieruchomości stwierdzono, że nie spełniał on wszystkich wymogów określonych w art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.). W planie nie uwzględniono powierzchni użytkowej budynków lub samodzielnych lokali wykazanych w katastrze nieruchomości, co stanowi naruszenie art. 25 ust. 2a pkt 1 lit. b ww. ustawy. Plan nie zawierał także sposobu zagospodarowania nieruchomości (art. 25 ust. 2a pkt 1 lit. c ustawy).
3. W postępowaniu na sprzedaż działek nr 539/2, 540/2, 541/2, 542/2, 543/2, 544/2 obręb Wójcin B, w sporządzonym wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia podano cenę wywoławczą nieruchomości bez podatku od towaru i usług.
4. W postępowaniu na sprzedaż ww. działek ustalono wadium w wysokości 23.915,00 zł. Wysokość wadium zostało wyznaczona niezgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2213), gdyż wynosiła poniżej 5% ceny wywoławczej. Minimalna wysokość wadium powinna wynosić 29.415,45 zł.
5. Stwierdzono, że Rada Gminy Paradyż nie podjęła uchwał w sprawie stawek opłaty adiacenckiej, na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zgodnie z art. 98a ust.1 i 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami - jeżeli w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa, wzrośnie jej wartość, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może ustalić, w drodze decyzji, opłatę adiacencką z tego tytułu. Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy, w drodze uchwały, w wysokości nie większej niż 30% różnicy wartości nieruchomości.

Ponadto, stosownie do art. 144 ust.1, art. 145 ust.1-2 i art. 146 ust.1 - 2 ww. ustawy – właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, ustalić opłatę adiacencką każdorazowo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo po stworzeniu warunków do korzystania z wybudowanej drogi. Do ustalenia opłaty przyjmuje się stawkę procentową określoną w uchwale rady gminy obowiązującą w dniu, w którym stworzono warunki do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo w dniu stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi. Ustalenie i wysokość opłaty adiacenckiej zależą od wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej. Ustalenie opłaty adiacenckiej następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy

majątkowego, określającej wartości nieruchomości. Wysokość opłaty adiacenckiej wynosi nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu. Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały.

W zakresie wydatków osobowych

Stwierdzono, że w załączniku nr 1 do Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych, Wójt Gminy nieprawidłowo ustalił wymagania kwalifikacyjne dla zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (wykształcenie wyższe i 4 lata stażu pracy). Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1960 ze zm.) - wymagania dotyczące kierownika i zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego wynikają z art. 8 ustawy z dnia 28 listopada 2014 roku Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1378 ze zm.). W Regulaminie nieprawidłowo ustalono minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla stanowiska inspektora. Minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego - określono na poziomie XI kategorii zaszeregowania, natomiast zgodnie z ww. rozporządzeniem powinno zostać określone minimum na XII poziomie kategorii zaszeregowania.

W zakresie dotacji udzielanych na rzecz szkół i przedszkoli niepublicznych

1. Stwierdzono błędne ustalenie podstawowej kwoty dotacji (PKD) będącej podstawą do ustalenia kwoty dotacji dla wychowanków niepublicznego punktu przedszkolnego prowadzonego na terenie Gminy Paradyż oraz nieprawidłowy sposób przekazywania transz dotacji dla Punktu Przedszkolnego. W dniu 9 września 2022 roku do Urzędu Gminy w Paradyżu wpłynął wniosek o przyznanie dotacji na rok 2023 złożony przez Punkt Przedszkolny „DZIECINIEC” w Paradyżu.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 754) - niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym otrzymuje na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli to przedszkole spełnia określone warunki.

Gmina Paradyż nie prowadzi przedszkola, w związku z czym była zobowiązana ustalić kwotę dotacji na podstawie danych dotyczących podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

Na podstawie art. 10 ust. 2 i ust. 20, art. 12 ust. 1 oraz art. 43 ust. 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, Gmina Paradyż zwróciła się w dniu 28 lutego 2023 roku z prośbą do Gminy Poświętne o podanie wysokości podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Poświętne. W odpowiedzi Gmina Paradyż otrzymała w dniu 8 marca 2023 roku informację o podstawowej kwocie dotacji w wysokości 1.015,59 zł (kwota PKD).

Wskazana przez Gminę Poświętne kwota została przemnożona przez 50%, zgodnie z przytoczonym - art. 20 ust. 2 ustawy, co dało: $1.015,59 \times 50\% =$ **507,80 zł**.

Podkreślić należy, że w myśl art. 12 ust.1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - podstawowa kwota dotacji dla przedszkoli, to kwota wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę przedszkoli. Jednostka natomiast do wyliczenia kwoty dotacji za okres do pierwszej aktualizacji (od stycznia do marca) zastosowała podstawową kwotę dotacji wyliczoną na podstawie danych z Gminy Poświętne dla roku poprzedniego - 923,80 zł, a nie roku bieżącego 2023, co naruszało art. 12 ust.1 omawianej ustawy.

Jednostka naruszyła również przepisy dotyczące aktualizacji kwoty dotacji, ponieważ w myśl art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Gmina Paradyż natomiast w dodatkowej transzy przekazanej w dniu 29 marca 2023 roku dokonała wyrównania „niedopłaty” dotacji za trzy poprzednie miesiące roku 2023.

Należy zauważyć, że zaktualizowana kwota dotacji na 1 dziecko nie jest wypłacana jednorazowo, czy też nie podlega wyrównaniu, lecz suma kolejnych przekazywanych części dotacji stanowi różnicę pomiędzy roczną kwotą dotacji po aktualizacji a kwotą już wypłaconą za miesiące przed aktualizacją, podzieloną przez liczbę miesięcy pozostałych do wypłaty.

Gmina Paradyż w październiku 2023 roku nie występowała do Gminy Poświętne o wskazanie wysokości podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Poświętne. W wyniku powyższego zaniechania Gmina Paradyż nie dokonała drugiej aktualizacji kwoty dotacji. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansowaniu

zadań oświatowych. Z treści wskazanego przepisu wynika, że aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12, art. 13 i art. 50 ust. 1, dokonuje się w październiku roku budżetowego. Zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy - aktualizacji kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art.28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, dokonuje się w październiku roku budżetowego – w przypadku aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 (czyli w wyniku aktualizacji PKD). Zgodnie z art. 43 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy - zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, obowiązuje od pierwszego dnia listopada roku budżetowego – w przypadku aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 2 pkt 2.

2. Przez najbliższą gminę prowadzącą przedszkole należy rozumieć - zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, gminy miejsko-wiejskiej, gminy miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców albo miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców **gminę graniczącą**:
 - 1) będącą odpowiednio gminą wiejską, gminą miejsko-wiejską, gminą miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców albo miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
 - 2) prowadzącą co najmniej jedno przedszkole, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędące przedszkolem specjalnym, oraz
 - 3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, przez który należy rozumieć najmniejszą wartość bezwzględną różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie spełniającej warunki określone w pkt 1 i 2.

Ust. 2 art. 10 ww. ustawy stanowi dalej, że w przypadku braku gminy spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 (gminy graniczącej), należy wybrać najbliższą gminę prowadzącą przedszkole, stosując kryteria wskazane w ustawie.

Jednostka naruszyła art. 10 ww. ustawy wskazując jako najbliższą gminę - Gminę Poświętne na podstawie art. 10 ust.2 ww. ustawy. W pierwszej kolejności winna wskazać gminę graniczącą, która prowadzi przedszkole i spełnia przesłanki określone w art. 10 ust. 1, dopiero gdy żadna z graniczących gmin nie spełnia wymogu ustalonego w ust. 1, to jednostka winna wziąć pod uwagę ust. 2 art. 10 omawianej ustawy.

Według ustaleń inspektorów kontroli, Gmina Paradyż graniczy z gminą która spełniała wszystkie przesłanki określone w art. 10 ust. 1 ustawy (Gmina Aleksandrów). Tym samym, kwota przyznanej dotacji przez Gminę Paradyż Punktowi Przedszkolnemu „DZIECINIEC” w Paradyżu ustalona została na nieprawidłowo.

Jednostka wyjaśniła, że do wybrania najbliższej gminy posłużyła się aplikacją elektroniczną udostępnioną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN)

utworzoną do tego celu i to aplikacja jako najbliższą Gminę, o której mowa w art. 10 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wskazała Gminę Poświętne. Jednak, jak zaznaczyło MEN „Aplikacja nie wyznacza gmin i powiatów graniczących. Aplikację stosuje się na drugim etapie wyznaczania najbliższej gminy i najbliższego powiatu, tj. w momencie gdy w wyniku wyznaczania odpowiednio najbliższej gminy i najbliższego powiatu wśród gmin i powiatów graniczących nie znaleziono gminy lub powiatu prowadzącego szkołę danego typu”.

3. Gmina Paradyż zaniechała w 2023 roku udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Paradyż informacji wymaganych przez art. 46 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym - w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza się informację o: [1] podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12, oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 44 ust. 1; [2] statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2; [3] wskaźniku zwiększającym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 8; [4] najbliższej gminie lub najbliższym powiecie, o których mowa w art. 10 ust. 1-12 i 15-18 oraz art. 14 ust. 7.

Dopiero w dniu 27 maja 2024 roku Gmina Paradyż zamieściła wymagane informacje dotyczące roku 2024 w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: Ogłoszenia>Ogłoszeni i obwieszczenia Wójta Gminy.

4. Stwierdzono brak ewidencji dowodów księgowych – not obciążeniowych, w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Paradyżu. Przykładowo, w dniu 12 kwietnia 2023 roku wystawiono notę księgową 4/2023 obciążającą Gminę Sławno kosztami wychowania przedszkolnego jednego dziecka za trzy miesiące na kwotę 1.121,55 zł.

Gmina Sławno zapłaciła w dniu 25 kwietnia 2023 roku. Jednostka nie zewidencjonowała wskazanej noty, zaewidencjonowała jedynie przychody z tytułu dokonanej wpłaty na podstawie polecenia księgowania (PK nr 11 z 30 kwietnia 2023 roku). W wyciągu nr 082/2023 operację ujęto Wn130/Ma221 w dziale 801, rozdziale 80106, § 0970. Przypis należności dokonywany był na podstawie wykonanych dochodów na koniec każdego miesiąca.

Nota księgowa stanowi dowód księgowy i winna zostać zaewidencjonowana w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Paradyżu. W pierwszej kolejności dokonuje się przypisu kwot, które następnie, w momencie ich wpływu na rachunek bankowy jednostki budżetowej, stają się dochodami wykonanymi jednostki. Przypis księguje się na podstawie dokumentu, z którego wynika dana należność, w tym przypadku była to nota księgowa. Podstawy przypisu nie może stanowić potwierdzenie wpłaty, zatem sposób ewidencji stosowany przez jednostkę był nieprawidłowy. Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.) - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

Nieujmowanie wszystkich dowodów księgowych w księgach rachunkowych powoduje naruszenie art. 24 ww. ustawy, gdzie prawodawca wskazał, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

W zakresie inwestycji

W przypadku zadania „Remont drogi gminnej nr 107204E Sokołów – Grzymałów - Stawowice”, stwierdzono że jednostka nie zwiększyła wartości środka trwałego w zakresie kontrolowanego zadania, gdyż zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy „...w 2023 roku Gmina Paradyż realizowała zadanie z zakresu remontu pod nazwą „Remont drogi gminnej nr 107204E Sokołów-Grzymałów-Stawowice. Zadanie zostało ujęte w § 4270. Celem zaplanowanych przez nas prac było przywrócenie pierwotnego stanu technicznego obiektu infrastruktury drogowej, poprzez wymianę zużytej nawierzchni bitumicznej i pozostałych elementów infrastruktury drogowej. W rozumieniu definicji słowa remont, przytoczymy, że jest to: wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiącej bieżącej konserwacji, przy czym, dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym (na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane). Przeprowadzony remont nie spowodował więc wzrostu wartości użytkowej drogi w stosunku do jej pierwotnej wartości z dnia przyjęcia do użytkowania”.

W kontekście powyższych ustaleń należy wskazać, że zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (), przez remont należy rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym. Remont następuje w toku eksploatacji środka trwałego i jest wynikiem jego zużycia a przeprowadzone roboty wymiany zużytych elementów środka trwałego na nowe mają charakter odtworzeniowy, przywracający jedynie jego pierwotną wartość użytkową i niezmieniający jego charakteru. O tym, czy poniesione nakłady stanowią wydatki na remont, niepowodujący zwiększenia wartości środka trwałego, czy też uznane zostaną za nakłady na ulepszenie środka trwałego i będą stanowiły zwiększenie wartości środka trwałego - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami - decyduje zakres, charakter i efekt przeprowadzonych robót.

Według art. 31 ust.1 ustawy o rachunkowości –wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

W badanym postępowaniu, w ogłoszeniu o zamówieniu, w pkt. 4.2.2 Krótki opis przedmiotu zamówienia, wskazano, że na odcinku PTA-KTA zostaną wykonane następujące prace:

- podbudowa dolna - istniejąca nawierzchnia tłuczniowo - żwirowa,
- warstwa górna podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5mm - 15cm,
- skropienie podbudowy z kruszywa emulsją asfaltową w ilości 0,8kg/m²,
- AC11W - warstwa wiążąca - gr. 4cm po zagęszczeniu,
- skropienie międzywarstwowe emulsją asfaltową w ilości 0,3kg/m²,
- nawierzchnia z betonu asfaltowego - warstwa ścieralna z betonu asfaltowego AC8S - gr. 3cm.

Z powyższego wynika, że na istniejącej nawierzchni tłuczniowo-żwirowej miała zostać wykonana nawierzchnia z betonu asfaltowego. W związku z powyższym, w tym zakresie definicja remontu nie miała być zastosowana.

Należy także przywołać wyrok NSA z 27 września 2000 roku, I SA/Ka 840/99 *„Wszystkie działania przywracające pierwotny stan techniczny i użytkowy środka trwałego wraz z wymianą zużytych składników technicznych – można uznać za remont. Natomiast przez ulepszenie należy rozumieć unowocześnienie (modernizację) środka trwałego, które podnosi jego wartość techniczną, użytkową, jak i przystosowanie składnika majątkowego do wykorzystania go w innym celu niż pierwotne jego przeznaczenie albo nadanie temu składnikowi innych cech użytkowych.”*

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Na podstawie OT nr 11 z dnia 31 grudnia 2023 roku oraz ostatniej faktury nr 14/10/2023 z dnia 27 października 2023 roku dotyczącej przyjęcia na stan remontu drogi Sylwerynów-Adamów-Stanisławów, stwierdzono iż środki trwałe należało przyjąć na stan ewidencji w październiku 2023 roku, natomiast w ewidencji księgowej ujęto przedmiotowe zdarzenie w grudniu 2023 roku. Ponadto stwierdzono, iż przyjęcie na stan księgowy stacji meteorologicznej nastąpiło w grudniu 2023 roku, a winno być w listopadzie 2023 roku. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
2. Stwierdzono - na podstawie obrotów konta 011 za 2023 rok, OT nr 23 z dnia 31 grudnia 2023 roku oraz OT nr 11 z dnia 31 grudnia 2023 roku - błędne nadanie nazwy środków trwałych: „modernizacja drogi na odcinku Wielka Wola-Kazimierzów” oraz „remont drogi Sylwerynów-Adamów-Stanisławów”, gdyż modernizacja i remont są czynnościami a nie środkami trwałymi. Z kart środków trwałych wynikało, że są to nowe środki, wprowadzone na stan ewidencji w dniu 31 grudnia 2023 roku. W przypadku drogi Kazimierzów - Wielka Wola nie było jej na stanie środków trwałych - była to budowa drogi na istniejącym gruncie, którą błędnie nazwano modernizacją. W przypadku remontu drogi Sylwerynów-Adamów-Stanisławów pierwotnie była przyjęta jako nowa, natomiast w trakcie kontroli została rozdzielona i został zwiększony stan już istniejących dróg – droga Sylwerynów-Adamów o kwotę 283.910,19 zł oraz droga przez wieś Stanisławów o kwotę 115.963,31 zł.

W zakresie wydatków na jednorazowy dodatek uzupełniający nauczycieli

W zakresie sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Paradyż w 2023 roku, dla grupy nauczycieli początkujących, stwierdzono że wypłacony nauczycielom początkującym jednorazowy dodatek uzupełniający za 2023 rok został ustalony nieprawidłowo. Nieprawidłowości wynikały z:

- nieprawidłowego ustalenia średniorocznej liczby etatów nauczycieli początkujących;

Nieprawidłowość wynikała z błędnego przeliczenia średniorocznej liczby etatów u nauczycieli zatrudnionych w trakcie miesiąca oraz nauczycieli nieobecnych - usprawiedliwionych, którzy nie pobierali wynagrodzenia wypłacanego ze środków ujętych w planie finansowym szkoły. Jednostka ustalając średnioroczną strukturę zatrudnienia nieprawidłowo przyjmowała do obliczenia przelicznik 30 dni (jak w przypadku nauczyciela pobierającego zasiłek lub świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), zamiast naliczenia wielkości etatu takich nauczycieli proporcjonalnie do liczby dni roboczych w danym miesiącu. W przypadku nauczycieli, którzy nie przepracowali pełnego miesiąca, wynagrodzenie liczy się stosownie do reguł wynikających z § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 927), zgodnie z którymi - w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. Mając na uwadze sposób wyliczania wynagrodzenia nauczyciela, którego okres pozostawania w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca, zasadnym jest, aby ustalając średnioroczną strukturę zatrudnienia wielkość etatu tego nauczyciela naliczyć proporcjonalnie do liczby dni roboczych w danym miesiącu.

Powyższe spowodowało ustalenie w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 roku średniorocznej liczby etatów w liczbie 6,94, zamiast 6,96.

- nieprawidłowego ustalenia sumy iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli

Jednostka ustaliła w sprawozdaniu kwotę 397.900,18 zł. Przy zastosowaniu prawidłowo ustalonej średniorocznej liczby etatów w poszczególnych okresach suma podlegająca wykazaniu w sprawozdaniu powinna wynieść 399.046,87 zł.

- nieprawidłowego ustalenia kwoty wydatków poniesionych w 2023 roku na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela

Jednostka ustaliła kwotę wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w 2023 roku w wysokości 390.995,09 zł, podczas gdy prawidłowa kwota ustalona na podstawie analitycznych kart wynagrodzeń nauczycieli wynosiła 389.995,09 zł. Różnica - 1.000,00 zł, wynikała z błędnego zakwalifikowania jednorazowego dodatku na start dla nauczyciela początkującego zatrudnionego w Szkole Podstawowej w Paradyżu.

Na podstawie nieprawidłowo ustalonej średniorocznej liczby etatów, sumy iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli, a także poniesionych wydatków w 2023 roku na wynagrodzenia nauczycieli kwota wykazana w sprawozdaniu z dnia 30 stycznia 2024 roku wyniosła „-6.905,09 zł” i została wypłacona nauczycielom początkującym. Po uwzględnieniu prawidłowych danych - ustalonych w wyniku kontroli - kwota ta powinna wynieść „-9.051,78 zł”.

W zakresie wydatków związanych z finansowaniem ochotniczych straży pożarnych

1. Stwierdzono przypadki wypłaty ekwiwalentu pieniężnego na rzecz strażaków ratowników OPS z zastosowaniem jednolitej stawki ekwiwalentu, niezgodnej z uchwałą Rady Gminy, bez rozróżnienia na akcje ratunkowe i szkolenia. Zgodnie z listą wypłat w dniu 29 września 2023 roku 6 strażaków ratowników uczestniczyło w „pokazach ratowniczych – szkoleniu”. W związku z powyższym przy ustalaniu ekwiwalentu należało zastosować stawkę zgodną z § 1 pkt 2 uchwały Rady Gminy Paradyż nr XLVI/306/2022.
2. Stwierdzono nienależytą kontrolę w zakresie weryfikacji liczby godzin za jakie przysługuje ekwiwalent dla strażaków ratowników OSP. W potwierdzeniu udziału w akcji z dnia 2 października 2023 roku podano godziny udziału w działaniach 11¹⁰ – 11³⁰ oraz łączny czas udziału w akcji za który przysługuje ekwiwalent – 2 godziny. Strażakowi ratownikowi przysługiwał ekwiwalent jedynie za 1 godzinę udziału w działaniu ratowniczym.
3. Stwierdzono brak należytej staranności przy weryfikacji uprawnień strażaków ratowników do udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych, zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 233). Aby brać udział w działaniach i akcjach ratowniczych należy ukończyć 18 lat i jednocześnie nie przekraczać wieku 65 lat. Jeden ze strażaków ukończył 65 rok życia w dniu 7 sierpnia 2020 roku. Strażak ten nie podlegał wyjątkowi wymienionemu w art. 9 ust. 1 ustawy, w związku z czym nie spełniał wymogów określonych w art. 8 ustawy adresowanych do strażaków ratowników OSP i nie mógł brać udziału w działaniach i akcjach ratowniczych. Jednostka nie udokumentowała prowadzenia bieżącej aktualizacji liczby strażaków objętych ubezpieczeniem (art. 8 ust. 2 ustawy). Z ustaleń inspektorów RIO wynikało, że nie dokonano weryfikacji obowiązku wynikającego z art. 8 pkt 5 ustawy - strażacy OSP Paradyż nie posiadali potwierdzenia odbycia szkolenia zgodnie z Programem szkolenia z zakresu

bezpieczeństwa i higieny pracy dla strażaków ochotniczych straży pożarnych. Stwierdzono także jeden przypadek braku potwierdzenia ukończenia z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego przygotowującego do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych. Z okazanych zaświadczeń wynikało, że strażak (nr zaświadczenia II/25/07 z dnia 20 lutego 2007 roku) posiadał jedynie szkolenia uzupełniające z zakresu BHP, sprzętu, ochrony dróg oddechowych.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy merytoryczni w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a §1 i 2 ustawy, wzywać podatników do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeśli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku, a także wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelność danych w niej zawartych.
2. Kontynuować podjęte czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w zakresie podatku od nieruchomości. O wynikach czynności poinformować szczegółowo RIO w Łodzi.
3. Zapewnić stosowanie art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, stosownie do którego - jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę zalicza się proporcjonalnie na poczet zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.
4. Zapewnić załatwianie spraw podatkowych w terminach określonych zgodnie z art. 139 i art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa.
5. Przypisów i odpisów dokonywać na podstawie doręczonych podatnikowi decyzji, zgodnie z § 4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
6. W zakresie ulg inwestycyjnych w podatku rolnym zapewnić przestrzeganie art. 13 i art. 13f ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, z uwzględnieniem uwag zawartych w pierwszej części

wystąpienia pokontrolnego dotyczących statusu podatnika w zakresie podatku od towarów i usług.

7. Zapewnić oznaczanie wniosków składanych przez podatników do Urzędu Gminy datą wpływu do Urzędu, zgodnie z § 42 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
8. Dokonać analizy obowiązujących umów najmu pod kątem uregulowania zasad ponoszenia kosztów opłat eksploatacyjnych przez najemców lokali użytkowych.
9. W planie wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Paradyż zamieszczać wszystkie dane wymagane przez art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
10. Przy sporządzaniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami) zapewnić przestrzeganie art. 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 168), z którego wynika, iż w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru lub usługi podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.
11. Przy sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu zapewnić ustalanie wysokości wadium zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
12. Podjąć działania mające na celu przyjęcie przez Radę Gminy Paradyż uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek procentowych opłaty adiacenckiej.
13. Dokonać zmian w Regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych w celu dostosowania jego treści do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
14. Udzielając dotacji na rzecz przedszkola niepublicznego (punktu przedszkolnego) przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, w szczególności w zakresie ustalenia podstawowej kwoty dotacji na podstawie danych przekazanych przez najbliższą gminę⁴⁸ oraz dokonywania aktualizacji kwoty dotacji, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
15. Nadawać środkom trwałym nazwy określające obiekty lub urządzenia oraz ich podstawowe parametry, tak aby możliwe było właściwe ich zakwalifikowanie w ramach KŚT.

⁴⁸ W sytuacji nieprowadzenia przez Gminę Paradyż przedszkola niepublicznego.

16. Dokonywać starannej analizy efektów realizowanych inwestycji, w celu prawidłowego rozstrzygnięcia czy w efekcie inwestycji uzyskano nowy środek trwały (środki trwałe), czy też doszło do zwiększenia wartości środka trwałego już istniejącego.
17. Przestrzegać art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stosownie do którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
18. W przypadku nauczycieli niepobierających wynagrodzenia wypłacanego ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, średnioroczną strukturę zatrudnienia ustalać zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalenia wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy.
19. Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w art. 15 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o ochotniczych strażach pożarnych, dla strażaków ratowników OSP wypłacać w wysokości zgodnej postanowieniami uchwały organu stanowiącego, podjętej na podstawie art. 15 ust.2 ww. ustawy.
20. Zapewnić właściwy nadzór ze strony rzeczowo właściwego pracownika Urzędu Gminy nad rozliczaniem liczby godzin, za które przysługuje ww. ekwiwalent dla strażaków ratowników OSP.
21. W związku z wypłatą ww. ekwiwalentu zapewnić właściwy nadzór ze strony rzeczowo właściwego pracownika Urzędu Gminy nad weryfikacją okoliczności czy dana osoba ma status strażaka ratownika OSP.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk

Prezes RIO w Łodzi

(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Paradyż,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Paradyż,

aa.